

Hungária-krónika

Spanyol pala és a szélvész

Somogyi Károlyné felvétel

Tegnap számunkban már tudósítottunk a régi Hungárin Szálló állványának leomlásáról. Így „Hungária-krónikánk” egy nem tervezett fejezettel gazdagodott, amelyet csütörtök délelőtt készült híradásunkhoz illesztettünk.

A decemberi zöldágúnnep a fő szerkezeti részek elkészültét jelezte. A „téli tavasz”, amely a gyerekek és a mezőgazdászok bánatára nem sok havat hozott mostanáig, az építőknek örömeire szolgált: a jó időben gyorsabban dolgozhattak a régi Hungárián.

Befejeződtek a belső falazási-elválasztási munkák. Aki látta már a jelenlegi belső tagozódást és emlékszik még a „régire Hungira”, különbségekre is rácsodálkozhat. Az épület alapterülete 40 szalakkal bővült. A régi falakba új átjárókat törtek, másokat befalaztak, például a majdani főportából nyíló átrium így szabályos térré alakult, üvegterete jóval följebb került, mint régen.

A fő- és hátsó homlokzat változatlanul hagyásával egy emelettel magasították a szállodát, s ez nemhogy törtést okozott volna az épület ritmusaiban, ellenkezőleg: a főparkány körbevezetésével, a nyeregtető magasabbra helyezésével „kiegészült a ház tömege. A tetőteret nem hagytták kihasználatlanul, kinálkozott a beépítés lehetősége. Az eredmény mesziről megfigyelhető: faszerkezetes ablaksor bújik elő a gerendák közül. A kis ablakok hamarosan rézbortást kapnak, így esztétikai megjelenésükben is illeszkednek majd a patinás, régi épülethez. A tető hosszanti, középső részére piros, hódfarkú cserép kerül, meleg színösszehangban az épület végső, eklektikus sárgájával.

A főhomlokzat ablaknyílásaiba már illesztik a díszesre faragott kereteket, az ét-

terem kopott, szürke falai közt pedig várakoznak az ugyancsak fából készült, embermagasságú rózsablatok. Márciusra minden emeleten elkészül egy „mintaszoba”, kicsiben megmutatják majd, milyen lesz a szálló végleges képe. A pince szárazságát a földszint burkolat alá rakott kavicsréteg biztosítja. A válaszfalak fölhúzásával máris kezdődnek a „gépeszeti alapszerelések”, vagyis a víz-, fűtés-, szellőző-rendszerek beépítése.

Áprilisban fognak a belső díszítőmunkákhoz is. A gipsztukkókat teljes egészében újra kell önteni, az Országos Műemléki Felügyelőség szakemberei mintákat vettek az épen maradt díszekről, előre elkészítik, amit csak lehet. Folyik a külső homlokzati felújítás: a kőműves és gipszes munkákkal még az idén szeretnék elkészülni, a festés a jövő év feladata. A színház új-jáépítésénél szerzett tapasztalatokat arra intenek, hogy az erősen tagolt, díszített külső felületen előbb mindezt le kell venni, s újra elkészíteni a díszeket. Az épület szépségét tartósan csak így lehet megőrizni.

Ugyancsak a második negyedév feladata az étterem, a lépcsőház, a koncertterem, és általában a belső terek felújítása (bár az átalakítás nagyságrendjét tekintve, helyesebb lenne az újjáépítés szó használatát). A belső tér megváltozásának áldozata is van: a hajdani „rózsaszín terem”. Helyén új falakat emeltek, s így kisebb egységekre osztották.

Az étterem fölötti, vörösréz borítású kupolát spanyol

szürke palával burkolják. A kis lapokon csöndesen csordogál az eső, de — és ez a legfontosabb —, az építkezés a rossz idő és a közelmúlt viharai ellenére halad.

*

A megújuló szállodában Darvas Tamás építészvezető kalauzolt. Beszélgetésünk befejezésekor még nem gondoltuk, hogy másnap újra találkozunk. A csütörtök esti szélvihar leszakította, és a Dózsa György utcára döntötte a védőállvány három emeletét. Ritka szerencse, hogy a baleset néhány másodperce alatt senki sem járt arra felé.

Az építkezés irodájában még ott találtam Zsebik József igazságügyi szakértőt, aki a rendőrség felkérésére vizsgálta az eset körülményeit.

— Szabályosan építették meg az állványt?

— Nem találtam olyan nyomot, ami ennek az ellenkezőjére utalna! Megfelelő kikötésekkel, a szokásos építőipari gyakorlat szerint épült a védőállvány, amelynek az volt a feladata, hogy az utcára hulló építési törmeléktől megóvja a járókelőket, gépjárműveket.

— Akkor mi lehetett az oka annak, hogy mégis ledőlt?

— A körülmények szerencsétlen összjátéka. A védőállvány csöveire hálót kötöttek, és a szél — az épület ferdére vágott, Arany János utcai sarkán irányt változtatva — bevágott az állvány mögé. A háló és az épület között akkora ügynévezett „torlónyomás” keletkezett, hogy kifelé kezdte nyomni az állványt. Egy lökészerű szélhullám kiszakította az egyébként szabályosan beépített kötéseket, a

csövek kicsúsztak a bilincsekből, így dőlt le az állvány felső része. Elég volt egy-két helyen eltörnie a 12 milliméteres betonacélnak, a rá fújó szél és az állvány saját súlya már elvégezte a többi pusztítást.

— A széliránynak volt szerepe a balesetben?

— Az északnyugati szelet szinte akadálytalanul vezetett ezen a helyen az épületek, sőt, a Csomiterrv és az autópálya felé magas házai, egy szűkületet alkotva, növelték a szél nyomását. A légmozgás erejét érzékelteti, hogy a védőháló mögött kerettestől benyomott egy fóliával fedett ablakot. Hozzáteszem, hogy ez még csak előzetes vélemény, nem a hivatalos vizsgálati eredmény, azt majd a rendőrség adja ki.

Sallai Dezső, a szerkezeti, vasbeton-szerelési munkák vezetője. Még látszott rajta az éjszakai rendkívüli műszak fáradtsága.

— Mi volt az első teendők?

— A Démász áramtalanította a leszakadt vezetékeket, de az utcai kandelaberek fényénél megkezdhetők az utca felszabadítását, reggel fél hatra el is készültünk.

— Mikor építik fel újra az állványt, és gondolnak-e erősebb biztosításra?

— Mihamarabb nekilátunk, és a szokásos biztonság többszörösére törekszünk a kikötések szerelésénél.

A Műszaki Lexikon szerint a csütörtök esti, másodpercenkénti 23 méteres szélsébség a „szélvész” kategóriába tartozik. Ennél már csak egyetlen magasabb fokozat van: az orkán. Örüljünk, hogy ennyivel megúsztuk.

Nyilas Péter

MAGÁNVÉLEMÉNY

A „cucc” ára

Pénteki lapszámunkban kollégám, B. T. beszámol — az aradi lap alapján — a Hobo Blues Band romániai sikeréről. A könnyűzenészek emberbaráti gesztusa nem egyedi jelenség; az erdélyi forradalom számtalan hasonló jelenséget hozott felszínre, amely végeredményben önbecsülésünket erősíti. E magánvéleményt sok borulató ellenében van bátorságom hangsúlyozni.

A HBB után — írja munkatársam — több zenekar is indulna Erdőelvére. Csak... A fölszereléssel, az ún. „cuccal” van baj. A milliós értékkel még a menők sem rendelkeznek — bérelik. Közöltük a felhívást: támogatók kerestetnek, akik átvállalják a „cucc” bérletének díját...

Ha visszatekintünk a hazai „menőbb” zenekarok pályafutására, nemzetközi szereplésére, fölmérhetjük: a csúcstechnika bérbeadására szakosodott társaságok igencsak komoly bankszámlával kell, hogy ren-

delkezzenek... Vajon ők nem képesek semminemű áldozathozatalra? Még ilyen határesetben is képesek a sápra összpontosítani? Igaz: arc, egyéniség nélküli társaságokról van szó. Bizonyára valahol ők is adóznak... Úgy tűnik, számukra nincs reklámérték az aradi, nagyváradi, kolozsvári, marosvásárhelyi avagy temesvári népszerűségnek.

Az is lehet, hogy a „cucc” árba beleszámítják majd a forradalmi kvótát — a bérbeadás művészete ugyanis (nem hiszem, hogy nagy lenne a verseny ezen a „piacon”) mindig a bérbeadó fantáziájának a függvénye.

Különben: történelmi tapasztalat, hogy a „cápák” örökön örökre az adakozók (jelen esetben a zenekarok) jóhiszeműségén és az arra rászorultak nyomorúságán (jelen esetben az erdélyi fiatalság zeneiségen) gyarapodtak igazán.

Pataki Sándor

Mulatságra várva

Mrozek-darab a JATE-klubban

Nagy, fehér abrosszal leterített, de amúgy csupasz asztal köré gyűltünk össze mi, nézők csütörtök este a JATE-klubban. Olyanok voltunk, mint egy zibongó asztaltársaság, akiket összeköt a várakozás lehetősége. Mi is Mrozek „hösei” voltunk (vagyunk). Mire vártunk? A mulatságra. Jelzéseket kapunk: fényváltás, cipőkoppanás... Mire várunk? A mulatságra. Van mulatság, vagy volt? Lassan csendesedik a kis társaság. Sötétség borul a játéktérre. Halk morajlás. Mi ez a sirbóltósít? Kriptacsend? Lesz mulatság?

Ezzel a dilemmával törőnk az elképzelt bálszerem ajtaját Mrozek három hőse, illetve antihőse is — és várnak. A XX. századi ember nagy esélyére; már nem is Godot-ra, csak a mulatságra.

Mi ez a cinkos készülődés? Bacchanália? Szövetségkötés az élettel vagy a halállal? A három figurának nincsenek fogódzói, támpontjai ennek eldöntéséhez. Sívár reménykedéssel kapaszkodnak minden rekvizitumba, legyen az akár egy kis üveg bor vagy virágfüzés, zenélésre alkalmatlan hangszer vagy komédiás (halotti?) maszk. Bármivel találkozunk, mindig ugyanaz történik: csak leülnek az asztalhoz, csak

várnak. Feszült csendben látogatnak. Menyegző vagy halotti tor?

A kérdések megválaszolatatlansága keservessé, gyötrővé teszi létüket, a bizonyosság hiányában egymást kényszerítik a válaszadásra. Kit választanak közülük a különböző szerepekre? Ki lesz a menyasszony, a Halál jegyese, az áldozat, s ki a vőlegény, a kaszás cin-kosa? Ki dönti el, hogy mulatság van, ki felelős azért, hogy nincs, ki hiszi azt még, hogy lesz? Kit szemelnek ki áldozatul, ki végzi el az áldozati rituálét — a választ? Ami pedig nem létezik.

Felcsendül a muzsika. Na, végre. Akkor most mi van? Mulatság van?

Arkosi Árpád, a produkció rendezője három kiváló színészével a várakozás lebegésszerű légkörét varázsolja a játéktérre, s e fojtó hangulatból csúcsosodnak ki azok a rövid, feszültséggel teli, folyamatosan lüktető játéksituációk, melyek a lét abszurditására vonatkozó kérdéseket hordozzák. Bán János, Dörner György és Gáspár Sándor elematális erejű játéka pedig záloga azoknak a ragyogó színházi pillanatoknak, amelyek megszülettek ez alkalommal.

Nagy Márta

Gyászkielmények

Szomorúan tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és tisztelték, hogy

DR. SAJTOS LAJOS

az Országos Takarékpénztár szegedi fiókjának nyugalmazott igazgatója február 7-én, életének 94. évében, rövid szenvedés után meghalt. Hamvasztás után, február 21-én 15 órakor lesz a Belvárosi temető ravatalozójából. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatom, hogy szeretett édesanyám és nagymamám,

ÖZV. PELESZ ANDRÁSÉ

Nagy Ilona

csendben elhunyt. Temetése február 20-án 15 órakor lesz a református temetőben. A gyászoló család.

Fájdó szívvel tudatjuk, hogy

BÖRCSÖK BÉLANÉ

Kaczur Mária

február 7-én elhunyt. Temetése hamvasztás után, február 23-án 11 órakor lesz a Belvárosi temető ravatalozójából. Gyászoló családja.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj és családapa,

FARKAS GÉZA

volt Mórahalom, Kőztársaság u. 21. szám alatti lakos, 52 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése 1990. február 19-én 11 órakor lesz a mórhalomi temetőben. Gyászoló felesége és gyermekei.

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy

HUSZKA GYÖRGY

Domaszék, 783. szám alatti lakos hirtelen elhunyt. Temetése február 20-án, délután 2 órakor a domaszéki temetőben. A gyászoló család.

Fájdó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesapánk,

DEÁK MIHÁLY

93 éves korában elhunyt. Hamvasztás után búcsúztatása február 19-én 12 órakor lesz a Belvárosi temető ravatalozójából. A gyászoló család.

Tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

TÖRÖK ANTAL

hamvasztás utáni búcsúztatása február 20-án 13 órakor lesz az Alsóvárosi temető kápolnájából. Király család.

Tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

HORVÁTH MIHÁLYNÉ

Debreczeni Erzsébet

életének 79. évében elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása február 21-én 11 órakor lesz a Belvárosi temető ravatalozójából. Az Egyesített Szociális Intézmény dolgozói és lakói.

Fájdó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama és dédnagymama,

HALASY ENDREÉ

Steinmetz Erzsébet

éltének 81. évében elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása február 21-én 13 órakor lesz a Dugonics temető ravatalozójából. A gyászoló család.

Fájdó szívvel tudatjuk, hogy

ÖZV. HERCZEG JAKABNÉ

Maszlag Franciska

hosszú szenvedés után életének 78. évében elhunyt. Temetése február 19-én, hétfőn, délután 3 órakor lesz az Alsóvárosi temető ravatalozójából. A gyászoló család.

Fájdó szívvel mondok köszönetet a rokonoknak, ismerősöknek, volt szomszédoknak, a ház lakóinak, a fonalfeldolgozó vállalat és a kéziszerszámgár dolgozóinak és mindazoknak, akik felejtethetetlen fémjem.

MOHÁCSI KÁROLY

búcsúztatásán megjelentek, részvételükkel és virágaikkal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. Külön mondok köszönetet körzeti orvosunknak és a nővérkének, a belklinikai intenzív osztály orvosainak és ápolóinak, a mentőszolgálat dolgozóinak, akik élete megmentéséért fáradoztak. Köszönjük a Családi Intézet segítségét. Gyászoló felesége.

Köszönetet mondunk a testvéreimnek, rokonoknak, ismerősöknek, akik szeretett elhunytunk.

KÓSA LAJOSNÉ

temetésén megjelentek, részvételükkel, virágaikkal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek, valamint a Tisza Halászlé Termelői Szövetkezet és a Dél-Tisza Ménti Áfész dolgozóinak, akik édesanyám.

ÖZV. HAJDÚ MIHÁLYNÉ

Bozó Etelka

hamvasztás utáni búcsúztatásán megjelentek, virágaikkal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. Egyben köszönetünket fejezzük ki az I. körház krónikus belgyógyászati osztály orvosainak és nővéreinek áldozatos munkájukért. Hajdú Mihály és családja, Szeged.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, barátoknak, szomszédoknak, akik drága halottunk.

NAGY MIHÁLYNÉ

Makai Veronika

temetésén megjelentek, részvételükkel, virágaikkal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett édesanyáink.

NÉMETH MARGIT

volt Huszár Istvánné

búcsúztatásán részt vettek. Külön köszönet a Rózsa Ferenc Kollégium igazgatójának, tanárainak és munkatársainak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett feleségem,

KOTHENCZ LAJOSNÉ

Horváth Irén

temetésén megjelentek, részvételükkel, virágaikkal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. Külön mondunk köszönetet a ruzsai lakosoknak, akik eljöttek a temetésre. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak a rokonoknak, barátoknak, ismerősöknek, szomszédoknak, akik szeretett édesanyáink.

ÖZV. SZILÁGYI MÓZESNÉ

temetésén részt vettek, jelenlétükkel, virágaikkal mely fájdalomunkban osztoztak. Külön mondunk köszönetet a szegedi és makói körház orvosainak, nővéreinek, kezelő orvosainak és mindazoknak, akik segítettek betegségének elviselésében. A gyászoló család, Földmíves u. 13.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, akik szeretett édesanyáink.

FARKAS JÓZSEFNÉ

Sproch Erzsébet

temetésén megjelentek, virágaikkal és együttérzésükkel mellettünk voltak. Külön megköszönjük a II. körház ideg- és belgyógyászati osztály orvosainak, ápolóinak, hogy életét megmenteni és fájdalmát enyhíteni igyekeztek. Gyászoló családja.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, barátoknak, munkatársainak, szomszédoknak, ismerősöknek, akik szeretett halottunk.

VAMOS LAJOSNÉ

Bálint Terézia

temetésén megjelentek, virágaikkal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, barátoknak, ismerősöknek, akik felejtethetetlen halottunk.

ÖZV. SÁNDOR JÁNOSNÉ

temetésén megjelentek és virágaikkal együttérzésüket fejezték ki. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, barátoknak, ismerősöknek, akik felejtethetetlen halottunk.

CSAMANGÓ JÁNOS

szeretett temetésén részvételükkel, virágaikkal, együttérzésüket fejezték ki. Külön köszönet a körzeti doktornőnek és kezelő orvosainak, ápolóknak, akik mindent elkövettek élete meghosszabbításáért. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazon rokonoknak, jó barátoknak, kollégáknak, ismerősöknek, szomszédoknak, akik felejtethetetlen szeretettünk.

CSALA IMRÉNÉ

Virág Ilona

temetésén megjelentek, virágaikkal és részvétnyilvánításukkal fájdalomunkban osztoztak. Lovászi család, Hámán Kató u. 24.